

ระเบียบกระทรวงยุติธรรม
ว่าด้วยกองทุนยุติธรรม
พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามที่ได้มีการจัดตั้งกองทุนยุติธรรมขึ้นในกระทรวงยุติธรรม โดยได้รับการสนับสนุนเงินงบประมาณครั้งแรกตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้เป็นไปด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งกองทุนดังกล่าวได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตามลำดับ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงยุติธรรมดังกล่าว เพื่อดำเนินการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่กำหนดว่ารัฐจะต้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๙

(๒) ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยกองทุนยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยกองทุนยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

บรรดาระเบียบ หรือหนังสือสั่งการ หรือคำสั่งที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนยุติธรรม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรม

ข้อ ๕ ให้มีกองทุนยุติธรรมขึ้นในกระทรวงยุติธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือประชาชนในด้านกฎหมาย การฟ้องร้อง การดำเนินคดี หรือการบังคับคดี การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน หรือไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ รวมถึงผู้ที่กระทำการใดๆ เพื่อปกป้อง คุ้มครอง หรือรักษาทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๖ การสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายจากกองทุนยุติธรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในข้อ ๕ ซึ่งให้หมายความถึง

- (๑) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการวางแผนประกันการปล่อยตัวชั่วคราว
- (๒) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการจําหน่ายความว่าความในคดีอาญา คดีแพ่ง คดีปกครอง หรือการบังคับคดี
- (๓) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการชำระค่าธรรมเนียมชั้นศาลและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ในคดีแพ่ง และคดีปกครอง
- (๔) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเกี่ยวกับการพิสูจน์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ค่าวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียม เอกสาร ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินเผชิญสืบของศาล ค่าใช้จ่ายในการสอบแนวเขตรังวัดที่ดิน หรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศหรือทางดาวเทียม และการอ่าน แปล ตีความ และวิเคราะห์ภาพถ่าย ดังกล่าว
- (๕) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายอื่นของผู้รับการสนับสนุน ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นและเหมาะสมตามวัตถุประสงค์กองทุน
- (๖) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายอื่นเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือให้ได้รับความปลอดภัยจากการก่ออาชญากรรมหรือการป้องกันการถูกปองร้ายเพราะได้เข้าช่วยเหลือภารกิจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือประชาชน
- (๗) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายอื่นเนื่องมาจากความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดทางอาญา การกระทำโดยมิชอบทางปกครอง หรือการกระทำละเมิดในลักษณะที่มีผลกระทบต่อประชาชน หรือกลุ่มบุคคลตั้งแต่สิบรายขึ้นไปหรือที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
- (๘) สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของข้อ ๕ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๗ รายรับของกองทุน ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณแผ่นดิน
- (๒) เงินอุดหนุน และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ โดยไม่ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ หรือเงื่อนไขของกองทุน
- (๓) เงินอื่นที่กองทุนได้รับโดยชอบไม่ว่ากรณีใด
- (๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุนนี้

ข้อ ๘ ในกรณีผู้บริจาคหรือผู้มอบตามข้อ ๗ (๒) ได้กำหนดวัตถุประสงค์หรือเงื่อนไขในการ บริจาคหรือมอบเงินหรือทรัพย์สิน ให้คณะกรรมการพิจารณาว่าวัตถุประสงค์หรือเงื่อนไขดังกล่าว อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่สามารถดำเนินการได้ตามระเบียบนี้หรือไม่

หากคณะกรรมการเห็นว่าสามารถดำเนินการได้ ให้รับเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวไว้ และต้อง ใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินนั้นให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเงื่อนไขดังกล่าว ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า ไม่สามารถดำเนินการได้ ให้งดรับเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว

ข้อ ๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรม”
ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	ประธานกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรม	รองประธานกรรมการ
(๓) รองปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านบริหารความยุติธรรม	
(๔) ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
(๕) ผู้แทนสำนักงานประมาณ	กรรมการ
(๖) เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ	กรรมการ
(๗) ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	กรรมการ
(๘) อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ	กรรมการ
(๙) อธิบดีกรมบังคับคดี	กรรมการ
(๑๐) ผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งจำนวนสามคน	กรรมการ
(๑๑) อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	กรรมการและเลขานุการ
(๑๒) ผู้อำนวยการกองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๓) ผู้อำนวยการกองคลัง
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๑๐) ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ เพื่อบริหารกองทุนยุติธรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในข้อ ๕

ข้อ ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย
- (๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๙) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและยังไม่พ้นกำหนด ๕ ปี นับแต่วันที่วุฒิสภามีมติจนถึงวันแต่งตั้ง

ข้อ ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระทั้งกรณีติดต่อกันหรือกรณีเว้นระยะเวลา นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๐
- (๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการ ในด้านการบริหาร และการจัดการของกองทุน
- (๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้การสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายของกองทุน
- (๓) กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากกองทุน
- (๔) พิจารณาเกี่ยวกับการจ่ายเงิน สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่าย ในกรณีที่เห็นสมควรให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาด
- (๕) พิจารณาวินิจฉัยคำขอรับการสนับสนุนเงินและค่าใช้จ่ายกองทุนยุติธรรม รวมถึงคำร้องขอความเป็นธรรม หรือคำร้องอุทธรณ์
- (๖) อนุมัติค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือบริหารกองทุนยุติธรรม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- (๗) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการของกองทุนยุติธรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- (๘) กำหนดระเบียบปฏิบัติ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้
- (๙) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคำขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรม หรือการดำเนินการใด ๆ ตามความจำเป็น โดยกำหนดให้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๐

ข้อ ๑๓ การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้จ่ายเงินกองทุนและการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากกองทุน ให้คณะกรรมการคำนึงถึงหลักเกณฑ์หรือคุณสมบัติแล้วแต่กรณี ซึ่งจะต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือของกองทุน
- (๒) พฤติกรรมและข้อเท็จจริงของผู้ขอรับการสนับสนุนต้องเป็นเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือปกป้อง รักษาประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน
- (๓) ลักษณะของการกระทำผิดหรือการกระทำละเมิดที่มีผลกระทบต่อประชาชน ให้ได้รับความเสียหายหรือเกิดภัยพิบัติต่อส่วนรวมหรือความมั่นคงของประเทศ
- (๔) ลักษณะของการกระทำผิดหรือการกระทำละเมิดที่กระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนหรือกระบวนการยุติธรรมของประเทศ

(๕) เรื่องที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศหรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(๖) พฤติกรรม ข้อเท็จจริงและเงื่อนไขอื่น ๆ ตามสถานการณ์ สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น เช่น การช่วยเหลือให้พ้นจากการกระทำของผู้มีอิทธิพลหรือการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น

(๗) ฐานะของผู้ขอรับการสนับสนุน

(๘) การสนับสนุนของกองทุนนี้ให้คำนึงถึงโอกาสที่ผู้ขอรับการสนับสนุนจะได้รับ การช่วยเหลือหรือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นด้วย

ข้อ ๑๔ ในการประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงจะเป็น องค์ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเอาเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธาน ในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีหน้าที่ รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ งานการเงินการบัญชี และดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการ มอบหมายเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

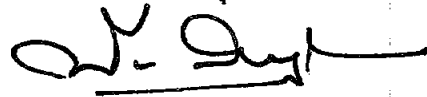
ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรมตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุน ยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการตามระเบียบนี้จะเข้ารับหน้าที่

ข้อ ๑๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นใดที่ต้องออกตามระเบียบนี้ ให้นำระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติที่ออกตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ มาใช้บังคับไปพลางก่อน เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตาม ระเบียบนี้

คำขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรมที่ยื่นตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุน ยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้ถือว่าเป็นคำขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรมที่ยื่นตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๘ ให้โอนกองทุนยุติธรรมตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ ทรัพย์สิน สิทธิเรียกร้องหนี้สิน งาน และภาระติดพันที่เกิดจากกองทุนยุติธรรมตามระเบียบกระทรวง ยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ มาเป็นกองทุนยุติธรรมตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม